

Anne
Flanagan

9 prvních pátek

Modlitební příručka

Paulínky

PŘEDMLUVA

Úcta k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu vám může změnit život.

Vyrůstala jsem v době, kdy se o úctě k Nejsvětějšímu Srdci Páně mluvilo jen velmi málo. Někteří katolíci měli možná pocit, že jde o cosi staromódního a pobožnůstkářského, což vede jen k jakési privátní spiritualitě. A obávám se, že nemálo katolíků tuto zbožnost pojímalo právě takhle.

Moje vlastní zkušenost však byla zcela jiná. Moji rodiče, zejména matka, nám dětem předali živou úctu k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Poznala jsem ji jako výraz velké Boží lásky k nám, přestože jsem o Boží lásce ke mně samotné nebyla vždy zcela přesvědčena. Když jsem poprvé četla některá Ježíšova slova, která pronesl k svaté Markétě Marii Alacoque – světici, která po zjeveních Ježíše tuto úctu zpopularizovala, zůstala jsem ohromena. Uchvacovaly mne výroky:

Mé Božské Srdce tak hoří láskou k lidem, že už v sobě nemůže déle skrývat její horoucí plameny.¹

Pohledte na toto Srdce, které tak milovalo lidi, že se nezastavilo před ničím, dokonce ani před totální vydaností

¹ Benoît Guédas: *Ve škole Ježíšova Srdce. Poselství z Paray-le-Monial*. Uhřetice: Doron, 2024, s. 30.

a sebezničením, aby svědčilo o své lásce. Na oplátku od nich dostávám... jen nevděk, nevraživost a svatokrádež.²

Nejdříve jsem nedokázala uvěřit, že ta slova jsou určena i mně samotné. Mě přece Ježíš nemohl takto milovat, na to jsem nebyla dost dobrá. Markéta Marie byla světice – Ježíšova slova byla samozřejmě určena přímo jí. Když jsem však přemýšlela hlouběji a modlila se Ježíšovými slovy adresovanými svaté Markétě Marii, uvědomila jsem si, že Kristova slova adresovaná jí jsou stejná jako jeho slova v evangeliu a platí nejen pro apoštolů, ale i pro mě, a také pro každého Kristova učedníka:

„Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce“ (Jan 15,9).

„Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život“ (Jan 15,13).

Úcta k Nejsvětějšímu Srdci mi otevřela dveře k osobnímu vztahu s Kristem. Poznání Kristovy lásky *vůči mně* mi také dodalo odvalu následovat povolání k řeholnímu životu, a to navzdory mé plachosti, nejistotě a ostýchavosti.

Hledáte-li cestu, jak objevit či prohloubit svůj osobní vztah k Bohu, najdete jen málo podnětnějších způsobů, než je úcta k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Tato kniha je skvělým společníkem pro růst ve vztahu s Kristem. Přiblíží vám jednoduchou

praxi, o kterou požádal Ježíš svatou Markétu Marii, a to přicházet na mši svatou a přijímat svaté přijímání po devět prvních pátků v měsíci. Autorka, sestra Anne Flanagan – moje milovaná a hluboce duchovní spolusestra, s níž sdílím život ve stejné komunitě – vám mimo jiné pomůže prozkoumat, co znamená hlouběji pochopit a přijmout nesmírnou Kristovu lásku. Také vás povede k tomu, abyste na ni celým srdcem odpověděli.

V této knize najdete vše uceleně a jednoduše popsáno. První část knihy představuje úctu k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a všechny prvky, z nichž sestává pobožnost devíti prvních pátků, včetně související eucharistické adorace a praxe zadostiučnění, ale hlavně cesty obrácení neboli proměny srdce, již tato kniha nabízí. Druhá část knihy předkládá konkrétní návod, jak na to, ale také:

- měsíční zamyšlení nad určitou vlastností srdce pro osobní duchovní růst;
- příklad některého svědka víry, který vás bude celým měsícem provázet,
- návod na hodinu eucharistické adorace, která vás skutečně vtáhne do osobního setkání s Kristem (zapojí vaši mysl, vůli i srdce), což bude formovat váš život i jiné vztahy.

Třetí část knihy nabízí možnost „zhodnotit“ uplynulých devět měsíců a jejich duchovní přínos pro váš život. Poskytuje rovněž podrobnější vhled do biblických a historických základů této formy zbožnosti. A konečně „Pokladnice modliteb“

² Benoît Guédas: *Ve škole Ježíšova Srdce*, s. 176.

obsahuje malou, ale jedinečnou sbírku textů, která vám pomůže chválit Pána a rozjímat o jeho nesmírné lásce ke každému z nás.

Jednoduše řečeno, držíte v rukou poklad. Mohu dosvědčit, že kniha „Pojďte ke mně“ je plodem bezpočtu hodin modliteb a života věnovaného sdílení evangelia. Hluboké postřehy a výstižný popis Kristovy lásky a vztahu, k němuž nás Ježíš zve, budou přínosem nejen pro ty, kdo úctu k Nejsvětějšímu Srdci teprve objevují, ale i pro všechny, kdo hledají zdroj k jejímu prohloubení. Modlím se, aby tato kniha přivedla každého z vás blíže ke Kristovu Srdci.

Bůh vám žehnej!

Sestra Marie Paul Curley FSP

1. MĚSÍC

PŘICHÁZEJ K SRDCI JEŽÍŠOVU S PROBUZENÝM SRDCEM

V mém pokoji na desce nad něčím, co připomíná zlatou duhu, stojí zlatými písmeny napsáno: „Tady je to místo. Teď je ten čas.“ Liturgie východních církví začíná slovem **TEĎ**, neboli nastal Boží čas, *kairos*! Neznamená to „hurá na to!“, ani jen „na značky, připravit, pozor, teď!“, ale vyjádřen je tak jak *přítomný okamžik*, tak *Boží načasování*! Tento výraz použil svatý Pavel, když napsal: „Teď je ta „doba příhodná“ (2 Kor 6,2).

A tak se v tento první pátek otevírá *kairos*, čas milosti. Keltská spiritualita má pro něj výraz „zúžená místa“ (*thin places*): jde o reálná místa, kde se Bůh zdá být člověku mnohem blíž než kdekoli jinde.

Svatý Pavel zažil svůj *kairos* na cestě do Damašku. Tricetiletá filozofka Edith Stein, tehdy ještě ve věcech víry agnostička, prožila svůj *kairos* nad knihou sv. Terezie z Ávily, karmelitky z 16. století. Stále více lidí se vydává na pouť napříč Španělskem do Santiaga de Compostela ke hrobu sv. Jakuba. (Taková cesta člověka může člověka „zúžit“ na víc způsobů!)

Takové „zúžené místo“ v sobě vlastně nosíme neustále. Bůh s námi nikdy nepřestává komunikovat, přebývá v našem srdci a dává se nám. A tak nám toto „zúžené místo“ pomáhá, aby se naše srdce probudilo pro Boha. Možná právě proto existuje

tolik lidí, kteří potkávají Boha v přírodě: tam nejsou tolik zaneprázdnění a snáze se otevřou. Bůh k nám touží proniknout jakýmkoli způsobem a v jakékoli situaci.

Ježíš chce s námi komunikovat, i když ví, že nám asi bude chvíli trvat, než se probudíme a začneme mu naslouchat. Proto koncem 17. století, právě když nastupovala moderní doba, zahájil svou strategii v podobě devíti prvních pátků.

A proč právě pátky? Protože v pátek za nás Ježíš položil svůj život a tehdy také probodli jeho Srdce kopím, takže z něj vytřyskla krev a voda. Po celá staletí až dodnes se pátek v církvi zachovává jako den pokání ke cti trpícího Pána a na znamení solidarity s ním.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo nežádalo nějaké nové formy pokání. Ježíš vybízel ke svatému přijímání: k účasti na mši svaté, a to nejen v neděli, kdy je to naše křesťanská povinnost, ale i ve všední den – v pátek. Kristus ukazuje na své Nejsvětější Srdce, zve mě do výjimečného vztahu se sebou samým... a zapichuje prst své probodené ruky přímo do mého kalendáře!

Bůh takto jednal již v minulosti, když ustanovil týdenní šabat: „Smyslem šabatu je vzít něco, čím se vyznačuje náš život, způsob, jak běžně trávíme svůj čas, a v Jeho den to zcela přenechat Pánu, aby on byl tím, kdo koná.“⁶

A co nám chce Ježíš říct v onen den, který oddělujeme od svých běžných záležitostí a od své obvyklé zaneprázdněnosti? Pravděpodobně to, co se v Bibli opakuje 365krát: Nebojte se!

Anděl Gabriel odpověděl Marii „neboj se“, když se dívka „ulekla a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat“ (Lk 1,29-30).

„Neboj se,“ řekl i Ježíš jednou ráno na lodi rybáři Petrovi, kterého se zmocnila hrůza ze zázračného úlovku ryb z moře, kde on sám za celou noc nevytáhl z vody vůbec nic (Lk 5,10).

Ve velikonočním ránu povzbudil anděl ženy u prázdného hrobu slovy: „Nebojte se“ (Mt 28,5).

Někdy nám strach slouží jako obranný val přede vším, co v nás vyvolává děs, pochybnosti, úzkost, hněv... Ale také nás blokuje před nečekanými vstupy milosti a před chvílemi nena-dále radosti: nedovoluje nám vidět krásu. Neumíme si představit, jaké škody utrpíme nebo sami způsobíme v důsledku strachu; nemluvě o tom, jak dnešní společnost strach podporuje, zejména prostřednictvím mainstreamu a sociálních médií, kde platí heslo „čím víc krve, tím líp!“

Strach se vždycky týká budoucnosti, byť té bezprostřední. Navozuje nám představu situace či stavu, které nám líčí jako nepříjemnou a nepřítomnou ne-skutečnost. Podle této definice pro nás není to, čeho se bojíme, aktuální: byť by to bylo velmi blízko, ještě to nenastalo.

Pánova výzva „Nebojte se!“ naopak znamená, že Bůh má vše pod kontrolou *tady a teď*. To je současná realita. Obraz Nejsvětějšího Srdce Ježíšova je dalším způsobem, jak se nás Bůh snaží přesvědčit: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím“ (Mt 11,28).

Toto slovo milosti v nás cosi zažehne: objevuje se první jiskra pokání a obrácení. Probuzené srdce je srdce kající. Nemáme-li probuzené srdce, jež prochází neustálým obrácením,

⁶ Kardinál Francis Eugene George, homilie z 18. března 2012.

srdce zkroušené a kající – k čemu nám budou veškerá zaslíbení Nejsvětějšího Srdce Páně? Bez kajícího srdce jsme teprve jako Adam s Evou, kteří se schovávali v zahradě před Bohem, který je hledal. Naštěstí Bůh neustále pátrá po ztracených. Ať jsem tedy ztracený, ať jsem jakkoli daleko, jedno je jisté – Bůh mě vášnivě hledá a nic ho neodradí, nic ho nezastaví.

Probuzené srdce se nebojí:

vlastní chudoby, když zjistí, že nemá na to, aby v životě uspělo, protože Bůh je jeho jediným a nejvyšším dobrem: „Hle, Bůh je má spása! Bez obavy mohu doufat. Neboť Hospodin je má síla a má chvála, stal se mou spásou“ (Iz 12,2).

vlastních selhání ani hříchu, protože Bůh je větší než naše srdce (srov. 1 Jan 3,20).

budoucnosti, jelikož Pán je ten, „který je, který byl a který přijde“ (Zj 1,8). Kající srdce svěřilo celou svou minulost do Božího milosrdenství, z čehož plyne, že i budoucnost je díky Boží Prozřetelnosti v Boží milosti.

V průběhu následujících osmi měsíců se budeme zabývat osmi vlastnostmi nebo spíš projevy probuzeného srdce. Takové srdce je vděčné, vnímavé, stále nové (čisté), nechá se usvědčit, je chudé v duchu, svobodné, důvěryplné, apoštolské. A mohli bychom přidat spoustu dalších kladných charakteristik: probuzené srdce je pokojné (neprosazuje svou vůli), je milosrdné (vidí širěji než jen vztah „já a Bůh“), je pokorné, sebevědomé (ovšem nikoli v egoistickém smyslu, neboť neusiluje o to něco mít, vlastnit, zajistit se), je pružné...

Jinými slovy, všechny vlastnosti probuzeného srdce jsou jasným projevem lásky, ale také způsobem, jak na ni odpovídat. Ježíš sám je všechny žil. Skrze ně vidíme, jak nás Duch Svátý přitahuje k většímu souznění s jeho Srdcem. Každá taková vlastnost je novým rozměrem sjednocení s Ježíšem, „dokud nebudeme dotvořeni v podobu Kristovu“ (srov. Gal 4,19; ČEP).

A i když nikdo z nás zatím není dokonale probuzený (k tomu dojde až při vzkříšení), byli jsme probráni z duchovního spánku aspoň natolik, abychom si všimli, že se ten den přiblížil (srov. Řím 13,12). Děkujeme za to Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a prosíme ho, aby i nadále probouzelo naše srdce k milosti, naději, milosrdenství a k životu!

Probuzení srdce u svaté Josefiny Bakhity

Když ji v sedmi letech v rodném Súdánu unesli a prodali do otroctví, Bakhita netušila nic o křesťanství, ale vbrzku věděla, co znamená být jako „ten, kdo slouží“ (Lk 22,27). Vyžadovali od ní nejen fyzickou práci, všechnu její energii a čas, ale narušovali i její tělesnou integritu. Zakusila hodně bití a týrání, u jedněch lidí jí řezali po celém těle nožem a do ran sypali sůl, aby jizvy vytvořily plastické obrazce, které by se líbily jejím pániům. Záhy se však ocitla v otroctví u někoho jiného. Nakonec se stala služebnou v domě italského konzula. Když ho odvolali do Itálie, vzala si ji rodina s sebou a stala se chůvou jejich synka.

Bakhita uslyšela poprvé evangelium, když její malý svěřenec navštěvoval katolickou internátní školu. Poselství o spáse probudilo její srdce. Už jako malá dívenka kdysi v Africe žasla nad

krásou vesmíru a přemýšlela o síle a lásce, která vše přivedla k životu. Teď coby mladá žena, již v útlém věku odtrhli od rodičů, byla nadšená, když se dozvěděla, že může nekonečného Stvořitele nazývat svým Otcem.

Požádala o křest a začala na vlastní kůži zakoušet svobodu Božích dětí. Rodina, u které sloužila, jí však nařídila, že s nimi musí odjet zpátky do Afriky. Bakhita coby už dvacetiletá dívka odmítla odejít. Chtěla zůstat v Itálii a zasvětit se Bohu jako ty řeholnice, které ji seznámily s evangeliem. Výhrůžky nad ní neměly žádnou moc. Už nebyla otrokyní, ale adoptivní dcerou Boží! Benátský patriarcha se zasadil o to, aby italský soud potvrdil formálně svým rozhodnutím její svobodu, a tři roky po svém křtu směla Bakhita vstoupit k sestrám kanosiánkám.

Sestra Josefína Bakhita žila dalších čtyřiapadesát let život plný láskyplné služby v komunitě. Stala se známou pro svou jemnost a touhu zviditelňovat Pána. Její modlitební život dosáhl takové hloubky, že chválila Boha i za období v otroctví, neboť díky němu nakonec poznala Pána.

Stáří svaté Josefíny Bakhity poznamenaly nemoci a bolesti, které zřejmě souvisely z velké části s týráním, jemuž byla vystavena jako mladá dívka. Zemřela v roce 1947 a svatý Jan Pavel II. ji svatořečil v Římě během takzvaného *Velkého jubilea* roku 2000.

Obsah

Předmluva	7
-----------------	---

PRVNÍ ČÁST

POZVÁNÍ

<i>Pojďte ke mně</i>	13
Úcta k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu	14
Dvanáct zaslíbení Nejsvětějšího Srdce Páně	15
Pohleďte na toto Srdce	18
Jeho eucharistické Srdce	20
Od mše svaté k eucharistické adoraci	22
Zadostiučinění	23
<i>Praxe devíti prvních pátků</i>	27
Uvedení do devíti prvních pátků	29
Zamyšlení	30
Profil svědka víry	30
Hodina eucharistické adorace	30
Dvanáctero zaslíbení Nejsvětějšího Srdce	34

DRUHÁ ČÁST

DEVĚT PRVNÍCH PÁTKŮ

1. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu s probuzeným srdcem</i>	39
Probuzení srdce u svaté Josefíny Bakhity	43
ADORACE	45

2. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu s vděčným srdcem</i>	61
Vděčné srdce svatého Ignáce z Loyoly.....	67
ADORACE.....	69

3. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu s vnímavým srdcem</i>	81
Vnímavé srdce Takašiho Nagaie.....	84
ADORACE.....	89

4. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu s obnoveným srdcem</i>	103
Neustálá obnova srdce Caryll Houselander.....	108
ADORACE.....	113

5. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu s usvědčeným srdcem</i>	127
Usvědčené srdce svatého Augustina	132
ADORACE.....	135

6. MĚSÍC

<i>Přicházej k Ježíšovu Srdci jako chudý v duchu</i>	153
Chudoba srdce blahoslaveného Piera Giorgia Frassatiho.....	156
ADORACE.....	161

7. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu s osvobozeným srdcem</i>	175
Svobodné srdce blahoslaveného Franze Jägerstättera	178
ADORACE.....	181

8. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu se srdcem plným důvěry</i>	197
Důvěřivé srdce Chiary Corbella Petrillové	202
ADORACE.....	207

9. MĚSÍC

<i>Přicházej k Srdci Ježíšovu s apoštolským srdcem</i>	223
Apoštolské srdce svatého Františka Xaverského	227
ADORACE.....	231

TŘETÍ ČÁST

ZAJET NA HLUBINU

<i>Ohlédnutí za devíti prvními pátky</i>	247
<i>Pobožnost zakořeněná v Písmu a prvotní církvi</i>	248
<i>Nejsvětější Srdce v průběhu staletí</i>	254
<i>Svatá Markéta Marie Alacoque</i>	256
POKLADNICE MODLITEB	261